

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek bakalářské/diplomové práce vedoucí/oponent

Jméno studenta: *Dominika Kružíková*

Název práce: *Kooperativní aktivity v hudební výchově na 1. st. ZŠ*

Vedoucí práce: *Mgr. Zuzana Selčanová, Ph.D.*

Oponent práce: *PaedDr. Jan Prchal*

Kritéria hodnocení práce	Hodnocení (známky1–4)
Formulace odborného záměru a stanovení cílů práce	1
Hloubka a správnost teoretické analýzy tématu	1
Využití praktických a uměleckých zkušeností	3
Odborný styl, pojmová a terminologická úroveň	1
Práce s prameny a literaturou, etika přejímání informací	1
Adekvátnost použitých metod	3
Kvalita interpretace výsledků výzkumu	2
Logická stavba a členění práce	1
Formální úprava a náležitosti práce	1
Stylistická a gramatická správnost	2
Vlastní přínos studenta	1
Využitelnost výsledků práce v teorii a v praxi	3

Celkové posouzení práce a zdůvodnění výsledné známky:

Diplomantka se ve své práci zabývá tématem, které je v současné pedagogice aktuální a vzhledem ke skutečnosti, že se kooperativního vyučování v praxi využívá spíše sporadicky, by práce mohla posloužit jako dobrý ilustrační materiál a inspirace pro běžnou vyučovací praxi, ostatně činnostně pojatá kolektivní hudební výchova zcela přirozeně škálu možností nabízí. K práci nelze mít připomínek po stránce teoretické – autorka má do dané problematiky poměrně hluboký vhled a pozitivně hodnotím použití odborné terminologie, teoretickou analýzu tématu obecně a v neposlední řadě práci s literaturou a uvedenými prameny, jejichž výčet je zcela dostačující.

Práce má logickou strukturu i členění a pozitivně hodnotím ukázky prací žáků a celkově přílohový aparát práce.

Z hlediska gramatické správnosti mohla být práci věnována větší pozornost, v textu se objevují drobné chyby (str. 14, 15, 28, 31) a dvě chyby ve shodě podmětu s přísudkem (str. 77), nicméně tyto nedostatky nejsou zásadního charakteru.

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Jako problematickou shledávám Výzkumnou část, aplikaci kooperativního učení v praxi, tedy uvedené příklady (3 Výzkumná část, 3.1 Návrhy vyučovacích hodin a všechny další podkapitoly). Všechny zde navrhované (a v praxi realizované hodiny) hudební výchovy se odehrávají (až na nepatrné výjimky) bez hudby, jsou zaměřeny především na získávání informací a práci s nimi, což nepochybně součástí obsahu hudební výchovy je, nicméně tou méně podstatnou. V hodinách se téměř v žádném z příkladů nevychází z hudby jako takové, např. rysy klasicismu (předpokládám, že v předmětu hudební výchova půjde v první řadě o hudbu) nejsou vyvozeny ze znějící hudby, ale pouze z informačních zdrojů. Je diskutabilní, zda takto pojaté téma je adekvátní k naznačeným ročníkům I. stupně ZŠ. Žáci tak nejsou vedeni k chápání hudebního obsahu, hudební řeči, ale pouze k sumarizaci informací a jejich využití v dalších činnostech v rámci kooperativního vyučování, což ovšem v kontextu předmětu hudební výchova působí jako „učení pro učení“ a po stránce hudební žáky nikterak nerozvíjí. Totéž lze uvést u dalších příkladů, zejména pak u tématu Bedřich Smetana. Kromě sboru Proč bychom se netešili se žáci s jeho hudbou v takto pojatých hodinách nesetkají? Snad pouze jednou, a to jako „pozadí“, tedy naprosto kontraproduktivně. V práci uvedených hodinách hudební výchovy žáci ani jednou nezpívali, nevěnovali se rozvíjení praktických hudebních kompetencí, nehráli na jakékoli hudební nástroje a nejsem si jist, zda „živé obrazy“, které vytvořili v hodině věnované opeře Prodaná nevěsta, realizovali na znějící hudbu (z opery se nepamatují, že se Kecal v hospodě opil...).

Hodiny mají 90 minutovou dotaci bez bližší specifikace, zda se jedná o výuku blokovou, výuku v různých dnech nebo týdnech po 45 minutách.

Takto pojímaná hudební výchova, která pracuje především s informacemi a teoretickými poznatky, zcela rezignuje na rozvíjení citové a emocionální složky osobnosti, a nevyužívá toho podstatného, co tento integrativní předmět nabízí. Vhodně pedagogem uchopený hudební materiál nabízí zcela přirozeně spoustu možností ke kooperacím, ostatně zejména kolektivní muzicírování je na nich založeno. Je velkou škodou, že se této možnosti autorka práce nechopila. Je-li text zaměřen na výuku na I. stupni ZŠ, lze to považovat za chybu zásadní.

V závěru autorka uvádí: Tématu kooperace ve vyučování je v současné době potřeba věnovat velký význam (zde patrně míněno velkou pozornost?), neboť směřuje k efektivní spolupráci a rozvíjí jedince po všech stránkách. S tímto tvrzením je možno na základě výše uvedených argumentů polemizovat. Práce, jinak zpracovaná na velmi vysoké úrovni, bohužel jako inspirační zdroj pro výuku moderně pojaté hudební výchovy neobstojí, což je velká škoda.

Dílicí připomínky a návrhy:

Otázky pro diskuzi:

Pokuste se jednu ze zde uvedených hodin koncipovat na bázi činnostního principu, tedy využití kooperace v práci s hudebním materiálem v činnostech instrumentálních, vokálních, hudebně pohybových nebo aktivně pojatého poslechu.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 2. září 2019

Podpis oponenta